

ΟΔΗΓΙΑ 95/51/ΕΚ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 18ης Οκτωβρίου 1995

για τροποποίηση της οδηγίας 90/388/ΕΟΚ ως προς την κατάργηση των περιορισμών στη χρήση των καλωδιακών τηλεοπτικών δικτύων για την παροχή ήδη ελευθερωμένων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 90 παράγραφος 3,

Εκτιμώντας ότι:

- (1) Δυνάμει της οδηγίας 90/388/ΕΟΚ της Επιτροπής της 28ης Ιουνίου 1990 σχετικά με τον ανταγωνισμό στις αγορές τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 94/46/ΕΚ⁽²⁾, τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες, άνοιξαν στον ανταγωνισμό και ζητήθηκε από τα κράτη μέλη να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι οποιοσδήποτε φορέας έχει δικαίωμα να παρέχει τέτοιες υπηρεσίες· όσον αφορά τη φωνητική τηλεφωνία για το ευρύ κοινό, η οδηγία επέτρεψε στα κράτη μέλη να διατηρήσουν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα. Το ψήφισμα του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 1993⁽³⁾ γνωστοποιεί ότι η εξαίρεση μπορεί να λήξει την 1η Ιανουαρίου 1998 προβλεπόμενης μεταδατικής περιόδου για ορισμένα κράτη μέλη.

Κατά τη διαβούλευση που οργάνωσε η Επιτροπή το 1992 σχετικά με την κατάσταση που επικρατεί στον τομέα των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής της 21ης Οκτωβρίου 1992, τέθηκε υπό αμφισβήτηση από πολλούς φορείς παροχής υπηρεσιών και χρήστες τέτοιων υπηρεσιών η αποτελεσματικότητα των μέτρων ελευθέρωσης του τομέα παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και ιδιαίτερα της ελευθέρωσης της μετάδοσης δεδομένων, των υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας και της παροχής υπηρεσιών δεδομένων και φωνητικών υπηρεσιών σε εταιρείες και κλειστές ομάδες χρηστών.

- (2) Οι κανονιστικοί περιορισμοί, που παρακωλύουν τη χρήση εναλλακτικής υποδομής για την παροχή ελευθερωμένων υπηρεσιών, είναι η κύρια αιτία εξακολούθησης αυτής της συμφόρησης και ειδικότερα οι περιορισμοί στη χρήση των δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης. Σήμερα, εκείνοι που θα είχαν τη δυνατότητα να παρέχουν υπηρεσίες πρέπει να βασιστούν στην ικανότητα μετάδοσης — «μισθωμένες γραμμές» — που παρέχουν οι οργανισμοί τηλεπικοινωνιών, που συχνά είναι και ανταγωνιστές στον τομέα των ελευθερωμένων υπηρεσιών. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβού-

λιο για να θεραπεύσει αυτό το πρόβλημα, ζήτησε με το ψήφισμά του της 20ής Απριλίου 1993⁽⁴⁾ από την Επιτροπή να υιοθετήσει το ταχύτερο δυνατό τα αναγκαία μέτρα για πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού της υπάρχουσας υποδομής των καλωδιακών δικτύων για τις τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες και να καταργήσει χωρίς καθυστέρηση τους περιορισμούς που υφίστανται στα κράτη μέλη για τη χρήση καλωδιακών δικτύων για μη αποκλειστικές υπηρεσίες.

- (3) Η Επιτροπή, με βάση το ψήφισμα, ολοκλήρωσε δύο μελέτες σχετικά με τη χρήση δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης και εναλλακτικών υποδομών για την παροχή εκείνων των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών που έχουν ήδη ανοίξει στον ανταγωνισμό σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο: «The effects of Liberalisation of Satellite Infrastructure on the Corporate and Closed User Group Market», Analysis, 1994 και «L'impact de l'autorisation de la fourniture de services de télécommunications libéralisés par les câblo-opérateurs» IDATE, 1994. Οι βασικές διαπιστώσεις αυτών των μελετών τονίζουν το ρόλο που θα μπορούσαν να διαδραματίσουν, μεταξύ άλλων, τα δίκτυα καλωδιακής τηλεόρασης καθυστερώντας τις ανησυχίες που προκαλεί ο αργός ρυθμός των καινοτομιών και η καθυστερημένη εξάπλωση της ελευθέρωσης των υπηρεσιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το άνοιγμα τέτοιων δικτύων θα μπορούσε να βοηθήσει στο να ξεπεραστούν τα προβλήματα επιβολής υψηλών τιμών και έλλειψης κατάλληλης χωρητικότητας, που οφείλονται, σε μεγάλο βαθμό, στη σημερινή αποκλειστικότητα παροχής της υποδομής στα περισσότερα κράτη μέλη. Τα δίκτυα τα οποία διαχειρίζονται εξουσιοδοτημένοι φορείς καλωδιακής τηλεόρασης προσφέρουν όντως ευκαιρίες για την παροχή συνεχώς αυξανόμενου αριθμού υπηρεσιών, εκτός από την τηλεοπτική μετάδοση, αν πραγματοποιηθούν πρόσθετες επενδύσεις. Από το παράδειγμα της αγοράς των ΗΠΑ προκύπτει ότι εμφανίζονται νέες υπηρεσίες που συνδυάζουν την εικόνα με τις τηλεπικοινωνίες όταν αίρονται ορισμένα κανονιστικής φύσεως εμπόδια.
- (4) Για το λόγο αυτό, ορισμένα κράτη μέλη κατήργησαν παλαιούς περιορισμούς στην παροχή υπηρεσιών δεδομένων ή και μη αποκλειστικών υπηρεσιών τηλεφωνίας μέσω των δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης. Ένα κράτος μέλος επιτρέπει τη φωνητική τηλεφωνία. Άλλα κράτη μέλη ωστόσο διατήρησαν αυστηρούς περιορισμούς στην παροχή, μέσω αυτών των δικτύων, υπηρεσιών άλλων πλην της τηλεοπτικής μετάδοσης.

(1) ΕΕ αριθ. L 192 της 24. 7. 1990, σ. 10.

(2) ΕΕ αριθ. L 268 της 19. 10. 1994, σ. 15.

(3) ΕΕ αριθ. C 213 της 6. 8. 1993, σ. 1.

(4) ΕΕ αριθ. C 150 της 31. 5. 1993, σ. 39.

- (5) Οι ισχύοντες περιορισμοί τους οποίους επιβάλλουν τα κράτη μέλη στη χρήση δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης για την παροχή υπηρεσιών άλλων πλην της τηλεοπτικής διανομής έχουν σκοπό να αποτρέψουν την παροχή υπηρεσιών φωνητικής τηλεφωνίας στο κοινό μέσω δικτύων άλλων πλην των δημοσίων δικτύων μεταγωγής τηλεφώνου, για να προστατεύσουν την κύρια πηγή εισοδημάτων των οργανισμών τηλεπικοινωνιών.

Στους περισσότερους οργανισμούς τηλεπικοινωνιών της Κοινότητας έχουν χορηγηθεί αποκλειστικά δικαιώματα για την παροχή υπηρεσιών φωνητικής τηλεφωνίας στο κοινό, ώστε να τους εγγυηθούν τους απαραίτητους χρηματοοικονομικούς πόρους για την παροχή και εκμετάλλευση ενός τηλεφωνικού δικτύου παροχής καθολικών υπηρεσιών, ήτοι ενός δικτύου με γενική γεωγραφική κάλυψη παρεχόμενου σε εύλογη προθεσμία σε οποιοδήποτε φορέα παροχής υπηρεσιών υπηρεσίες ή χρήστη.

- (6) Εφόσον αυτοί οι περιορισμοί στη χρήση καλωδιακών τηλεοπτικών δικτύων έχουν θεσπιστεί με κρατικά μέτρα και έχουν σκοπό, σε κάθε εθνική αγορά στην οποία υφίστανται, να ευνοήσουν τους κρατικούς οργανισμούς τηλεπικοινωνιών, στους οποίους έχουν παραχωρηθεί ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα, οι εν λόγω περιορισμοί πρέπει να κριθούν βάσει του άρθρου 90 παράγραφος 1 της συνθήκης. Το άρθρο αυτό υποχρεώνει τα κράτη μέλη να μη θεσπίζουν ή διατηρούν μέτρα που αφορούν αυτές τις επιχειρήσεις τα οποία καταργούν την πρακτική αποτελεσματικότητα των διατάξεων της συνθήκης και, ιδίως, των κανόνων περί ανταγωνισμού. Περιέχει απαγόρευση διατήρησης μέτρων που αφορούν τους οργανισμούς τηλεπικοινωνιών τα οποία καταλήγουν σε περιορισμό της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στην Ένωση ή οδηγούν σε καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσης εις βάρος των χρηστών συγκεκριμένης υπηρεσίας.
- (7) Η χορήγηση στους οργανισμούς τηλεπικοινωνιών του αποκλειστικού δικαιώματος να παρέχουν χωρητικότητα μετάδοσης για την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στο κοινό και οι απορρέοντες κανονιστικοί περιορισμοί στη χρήση των δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης για άλλους σκοπούς πλην της διανομής ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων, ιδίως, για νέες υπηρεσίες όπως διαλογική τηλεόραση και βιντεοπαράγεια καθώς και οι υπηρεσίες πολυμέσων στην Κοινότητα, που δεν μπορούν να παρασχεθούν κατ' άλλο τρόπο, περιορίζουν αναγκαστικά την ελευθερία παροχής τέτοιων υπηρεσιών προς ή από άλλα κράτη μέλη. Αυτοί οι κανονιστικοί περιορισμοί δεν μπορούν να δικαιολογηθούν από λόγους κρατικής πολιτικής ή ουσιώδεις απαιτήσεις εφόσον αυτές οι

τελευταίες, και ιδίως η ουσιώδης απαίτηση διαλειτουργικότητας των δικτύων σε περίπτωση διασύνδεσης μεταξύ δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης και τηλεπικοινωνιακών δικτύων, μπορεί να εξασφαλιστεί με λιγότερο περιοριστικά μέτρα όπως προϋποθέσεις δήλωσης ή αδειοδότησης που είναι αντικειμενικές, δεν εισάγουν διακρίσεις και είναι διαφανείς.

- (8) τα μέτρα χορήγησης αποκλειστικών δικαιωμάτων στους οργανισμούς τηλεπικοινωνιών για την παροχή χωρητικότητας μετάδοσης και οι απορρέοντες κανονιστικοί περιορισμοί χρήσης της υποδομής καλωδιακής τηλεόρασης για την παροχή άλλων υπηρεσιών τηλεπικοινωνιών που έχουν ήδη ανοίξει στον ανταγωνισμό, αποτελούν για το λόγο αυτό παράβαση του άρθρου 90 σε συνδυασμό με το άρθρο 59 της συνθήκης. Το γεγονός ότι οι περιορισμοί εφαρμόζονται χωρίς διάκριση σε όλες τις άλλες εταιρείες εκτός από τους οικείους τηλεπικοινωνιακούς οργανισμούς, δεν αρκεί για να άρει την προτιμησιακή μεταχείριση των τελευταίων από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 59 της συνθήκης. Πράγματι δεν είναι απαραίτητο να ευνοούνται όλες οι εταιρείες ενός κράτους μέλους σε σύγκριση με τις αλλοδαπές εταιρείες. Αρκεί η προτιμησιακή μεταχείριση να αποδίδει σε όφελος ορισμένων εθνικών φορέων.
- (9) Το άρθρο 86 της συνθήκης απαγορεύει, ως μη συμβαζόμενη με την κοινή αγορά, οποιαδήποτε συμπεριφορά μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων με δεσπόζουσα θέση η οποία συνιστά κατάχρηση αυτής της θέσης μέσα στην κοινή αγορά ή σημαντικό τμήμα της.
- (10) Σε κάθε συναφή εθνική αγορά οι οργανισμοί τηλεπικοινωνιών κατέχουν δεσπόζουσα θέση για την παροχή χωρητικότητας μετάδοσης για υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών επειδή είναι οι μόνοι που διαθέτουν δημόσια δίκτυα τηλεπικοινωνιών που καλύπτουν ολόκληρο το έδαφος αυτών των κρατών. Ένας άλλος συντελεστής αυτής της δεσπόζουσας θέσης συνδέεται με την ιδιαιτερότητα αυτής της αγοράς και ιδίως τη μεγάλη ένταση κεφαλαίου που τη χαρακτηρίζει. Λαμβανομένου υπόψη του ύψους των επενδύσεων που χρειάζονται για ένα παράλληλο δίκτυο, είναι εξαιρετικά συμφέρον να χρησιμοποιηθούν τα υφιστάμενα δίκτυα. Αυτό συνεπάγεται τη διαρθρωτική κυριαρχία των σχετικών οργανισμών τηλεπικοινωνιών και συνιστά δυνητικό εμπόδιο στην είσοδο. Τρίτον, οι οργανισμοί τηλεπικοινωνιών, λόγω του μεριδίου αγοράς τους, επωφελούνται περαιτέρω από διεξοδικές πληροφορίες ως προς τη ροή των τηλεπικοινωνιών που δεν μπορούν να έχουν στη διάθεσή τους οι νεοεισερχόμενοι περιλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με τις συνθήκες των συνδρο-

μητών που είναι αναγκαίες για να στοχεύονται συγκεκριμένες ομάδες χρηστών, και πληροφοριών σχετικά με την ελαστικότητα της ζήτησης ως προς την τιμή σε κάθε κλάδο της αγοράς και κάθε περιοχή της χώρας. Τέλος, στην κυριαρχία των σχετικών οργανισμών τηλεπικοινωνιών στη γειτονική αλλά χωριστή αγορά τηλεπικοινωνιακής χωρητικότητας συμβάλλει το γεγονός ότι οι οργανισμοί τηλεπικοινωνιών απολαμβάνουν αποκλειστικά δικαιώματα για την παροχή υπηρεσιών φωνητικής τηλεφωνίας.

- (11) Η δημιουργία απλώς δεσπόζουσας θέσης σε συγκεκριμένη αγορά με τη χορήγηση αποκλειστικού δικαιώματος δεν είναι, καθαυτή, ασυμβίβαστη με το άρθρο 86. Αλλά ένα κράτος μέλος δεν έχει δικαίωμα να διατηρεί νόμιμο μονοπώλιο όταν η οικεία επιχείρηση ωθείται η παρακινείται να καταχράται τη δεσπόζουσα θέση της κατά τρόπο που μπορεί να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών.
- (12) Η απαγόρευση χρήσης άλλης υποδομής και ιδιαίτερα του δικτύου καλωδιακής τηλεόρασης (CATV) για την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών ενεθάρρυνε τους οργανισμούς τηλεπικοινωνιών να επιβάλλουν υψηλές τιμές σε σύγκριση με τις τιμές άλλων χωρών, ενώ η ανανέωση του ενιαίου ευρωπαϊκού δικτύου επιχειρήσεων και η παροχή ανταγωνιστικών υπηρεσιών καθώς και η εκτέλεση των εφαρμογών που προτείνονται στην *Έκθεση για την Ευρώπη και την παγκόσμια κοινωνία των πληροφοριών*, εξαρτώνται απόλυτα από το αν υπάρχει διαθέσιμη υποδομή, ιδίως μισθωμένα κυκλώματα με φθινό κώστος. Οι τιμές για τέτοια υποδομή μεγάλης χωρητικότητας είναι κατά μέσον όρο δέκα φορές υψηλότερες στην Κοινότητα από την ισοδύναμη χωρητικότητα για ίδιες αποστάσεις στη Βόρεια Αμερική. Αν δεν υπάρχει κάποια δικαιολογία, όπως π.χ. το υψηλό κόστος, αυτές οι τιμές πρέπει να θεωρηθούν ως καταχρηστικές κατά την έννοια του άρθρου 86 στοιχείο α).

Αυτές οι υψηλές τιμές στην Κοινότητα αποτελούν άμεση συνέπεια των περιορισμών που επιβάλλουν τα κράτη μέλη στη χρήση, για την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, άλλης υποδομής πλην εκείνης των οργανισμών τηλεπικοινωνιών και ιδίως της υποδομής των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης τηλεοπτικού δικτύου. Μόνο το βασικό κόστος μπορεί να δικαιολογήσει τέτοιες υψηλές τιμές, λαμβανομένων υπόψη των ουσιαστών διαφορών στις τιμές μεταξύ των κρατών μελών στα οποία μπορεί να αναμένεται ανάλογη διάρθρωση τους κόστους.

- (13) Εξάλλου, τα κρατικά μέτρα που αποτρέπουν τους επιχειρηματίες καλωδιακής τηλεόρασης από το να προσφέρουν χωρητικότητα μετάδοσης για την παροχή ελευθερωμένων υπηρεσιών ανταγωνιζόμενοι τους οργανισμούς τηλεπικοινωνιών περιορίζουν τη συνολική προμήθεια χωρητικότητας στην αγορά και καταργούν τα κίνητρα που ωθούν τους οργανισμούς τηλεπικοινωνιών να αυξήσουν ταχύως τη χωρητικότητα των δικτύων τους, να μειώσουν το κόστος και να χαμηλώσουν τις τιμές. Οι απορρέουσες υψηλές

τιμές τις οποίες εφαρμόζουν οι οργανισμοί τηλεπικοινωνιών για τη βασική υποδομή που προσφέρουν και επειδή δεν υπάρχει διαθέσιμη τέτοια χωρητικότητα μέσω της οποίας να παρέχουν οι τρίτοι ελευθερωθείσες υπηρεσίες καθυστέρησε τη διάδοση της ανάπτυξης ενιαίων δικτύων επιχειρήσεων υψηλής ταχύτητας, την εξ' αποστάσεως πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων χρηστών είτε από επιχειρήσεις είτε από ιδιώτες και την εξέλιξη καινοτόμων υπηρεσιών όπως τραπεζική εξυπηρέτηση στο σπίτι, τηλεμαθήματα, τηλεαγορές κ.λπ. [βλέπε ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο [(COM(94) 440 τελικό)] της 25ης Οκτωβρίου 1994 «Πράσινη Βίβλος για την ελευθέρωση της τηλεπικοινωνιακής υποδομής και των δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης: Μέρος πρώτο»]. Προς το παρόν τα δίκτυα των οργανισμών τηλεπικοινωνιών δεν επαρκούν να αντιμετωπίσουν το σύνολο της δυναμικής ζήτησης για χωρητικότητα μετάδοσης για την παροχή αυτών των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, όπως τονίζουν οι χρήστες και προμηθευτές τέτοιων υπηρεσιών [Ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τη διαβούλευση για την επισκόπηση της κατάστασης που επικρατεί στον τομέα των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών COM(93) 159 τελικό της 28ης Απριλίου 1993, σελίδα 5 σημείο 2. Αυτές οι διαπιστώσεις που έγιναν κατά την επισκόπηση δείχνουν ότι η απλή υποχρέωση παροχής μισθωμένων γραμμών όταν ζητούνται δεν αρκεί για να αποτραπούν περιορισμοί στην πρόσβαση στις αγορές τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και περιορισμός της ελευθερίας επιλογής των χρηστών].

Για το λόγο αυτό οι σημερινοί περιορισμοί στη χρήση των δικτύων CATV για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών δημιουργούν μια κατάσταση, όπου απλώς και μόνον η αποκλειστικότητα την οποία απολαμβάνουν οι οργανισμοί τηλεπικοινωνιών να παρέχουν χωρητικότητα μετάδοσης για υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών στο κοινό καθυστερεί, κατά την έννοια του άρθρου 86 στοιχείο β) της συνθήκης την εμφάνιση ιδίως νέων εφαρμογών, όπως πληρωμή ανά ώρα παρακολούθησης, διαλογικές υπηρεσίες και διανομολογία καθώς και υπηρεσίες πολυμέσων στην Κοινότητα, που συνδυάζουν το οπτικοακουστικό σκέλος με τις τηλεπικοινωνίες και συχνά δεν μπορούν να παρασχεθούν επιτυχώς μέσω των δικτύων των τηλεπικοινωνιακών οργανισμών.

Αφετέρου, οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης καλωδιακής τηλεόρασης, ενόψει των περιορισμών που ισχύουν στον αριθμό των υπηρεσιών που μπορούν να προσφέρουν, συχνά αναβάλλουν επενδύσεις στα δίκτυά τους και ιδίως την εισαγωγή οπτικών ινών, που θα μπορούσαν να αποθούν επικερδείς αν ήταν δυνατό να αποσβεστούν σε μεγαλύτερο αριθμό παρεχομένων υπηρεσιών. Κατά συνέπεια, περιορισμοί στη χρήση των δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης για την παροχή υπηρεσιών άλλων πλην της τηλεοπτικής μετάδοσης έχουν επίσης σαν συνέπεια να καθυστερούν την ανάπτυξη νέων τηλεπικοινωνιών και υπηρεσιών πολυμέσων αναχαιτίζοντας την τεχνική πρόοδο στον τομέα αυτό.

- (14) Τέλος, όπως υπέμνησε το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, στην απόφασή του στην υπόθεση της 19ης Μαρτίου 1991, υπόθεση C 202/88 Γαλλία κατά Επιτροπής⁽¹⁾ ένα καθεστώς ανόθευτου ανταγωνισμού όπως το προβλεπόμενο από τη συνθήκη, μπορεί να επιτευχθεί μόνον εφόσον εξασφαλίζεται και η ισότητα ευκαιριών μεταξύ των διαφόρων επιχειρηματιών. Η ανάθεση σε μία επιχείρηση που εμπορεύεται τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες της υποχρέωσης να προμηθεύει την απαραίτητη πρώτη ύλη, π.χ. χωρητικότητα μετάδοσης, σε όλες τις εταιρείες που παρέχουν τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες απεδείχθη, ωστόσο, ότι ισοδυναμεί με το να της έχει χορηγηθεί η εξουσία να καθορίζει κατά τη βούλησή της ποια υπηρεσία μπορεί να προσφέρεται από τους ανταγωνιστές της, με τί κόστος και σε ποιο χρόνο, και να ελέγχει τους πελάτες τους και την κίνηση που προκαλούν οι ανταγωνιστές της, θέτοντας αυτή την επιχείρηση σε προφανώς πλεονεκτική θέση έναντι των ανταγωνιστών της.
- (15) Το αποκλειστικό δικαίωμα, που χορηγείται στους οργανισμούς τηλεπικοινωνιών, να παρέχουν χωρητικότητα μετάδοσης για τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες στο κοινό και οι απορρέοντες περιορισμοί στη χρήση δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης για την παροχή ελευθερωμένων υπηρεσιών δεν συμβιβάζονται με το άρθρο 90 παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 86 της συνθήκης. Το άρθρο 90 παράγραφος 2 της συνθήκης προβλέπει εξαίρεση από το άρθρο 86 σε περιπτώσεις που η εφαρμογή του δεν εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που έχει ανατεθεί στους οργανισμούς τηλεπικοινωνιών. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή η Επιτροπή ερεύνησε τις επιπτώσεις της ελευθέρωσης της χρήσης των καλωδιακών δικτύων για την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και υπηρεσιών πολυμέσων.
- Σύμφωνα με την οδηγία 90/388/ΕΟΚ τα κράτη μέλη μπορούν, μέχρι ορισμένη ημερομηνία, να εξακολουθήσουν να επιτρέπουν την παροχή φωνητικής τηλεφωνίας από τους εθνικούς οργανισμούς τους τηλεπικοινωνιών για να εξασφαλίσουν επαρκή έσοδα για την εγκατάσταση τηλεφωνικού δικτύου παροχής καθολικών υπηρεσιών. Η φωνητική τηλεφωνία ορίζεται από το άρθρο 1 της οδηγίας 90/388/ΕΟΚ ως η εμπορική εκμετάλλευση για το κοινό της άμεσης μετάδοσης και της μεταγωγής της φωνής, από και προς τερματικά σημεία του δημόσιου δικτύου μεταγωγής και σε πραγματικό χρόνο που επιτρέπει σε κάθε χρήστη να χρησιμοποιεί το συνδεδεμένο με τερματικό σημείο εξοπλισμό για να επικοινωνεί με άλλο τερματικό σημείο. Όταν δίκτυα τηλεοπτικής καλωδιακής μετάδοσης μετατρέπονται σε δίκτυα μεταγωγής που παρέχουν υπηρεσίες φωνητικής τηλεφωνίας σε οποιονδήποτε συνδρομητή, τα δίκτυα αυτά θα έπρεπε επίσης να θεωρούνται ως δημόσια δίκτυα μεταγωγής και τα τερματικά τους σημεία ως τερματικά σημεία δικτύου μεταγωγής. Η σχετική φωνητική υπηρεσία στην περίπτωση αυτή θα γινόταν φωνητική τηλεφωνία, τον οποία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 της οδηγίας 90/388/ΕΟΚ, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν ακολούθως να απαγορεύσουν από τα καλωδιακά τηλεοπτικά δίκτυα.
- Φαίνεται ότι μια τέτοια προσωρινή απαγόρευση της παροχής υπηρεσίας φωνητικής τηλεφωνίας μέσω του δικτύου καλωδιακής τηλεόρασης μπορεί να δικαιολογηθεί για τους ίδιους λόγους που ισχύουν για τα τηλεπικοινωνιακά δίκτυα. Αντίθετα, όταν οι υπηρεσίες μεταγωγής της φωνής για κλειστές ομάδες χρηστών ή/και η διαφανής χωρητικότητα μετάδοσης με τη μορφή μισθωμένων γραμμών παρέχονται σε δίκτυα καλωδιακής τηλεοπτικής μετάδοσης, αυτά τα δίκτυα δεν αντιπροσωπεύουν δημόσια δίκτυα μεταγωγής και τα κράτη μέλη δεν μπορούν να περιορίζουν τις σχετικές υπηρεσίες, έστω και αν αυτές περιλαμβάνουν τη χρήση ενός σημείου σύνδεσης με το δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο μεταγωγής.
- Εκτός από την περίπτωση της φωνητικής τηλεφωνίας δεν δικαιολογούνται βάσει του άρθρου 90 παράγραφος 2, άλλοι περιορισμοί στην παροχή ελευθερωμένων υπηρεσιών ιδίως αν ληφθεί υπόψη η μικρή συμβολή αυτών των υπηρεσιών στον κύκλο εργασιών των οργανισμών τηλεπικοινωνιών, τις οποίες σήμερα παρέχουν μέσω των δικών τους δικτύων, που θα μπορούσαν να διοχετευθούν προς άλλα δίκτυα καλωδιακής τηλεόρασης. Υπενθυμίζεται ότι τα μέτρα που ελευθερώνουν την παροχή φωνητικής τηλεφωνίας πρέπει να λάβουν υπόψη την αναγκαιότητα χρηματοδότησης της παροχής καθολικών υπηρεσιών, περιλαμβανομένης οποιασδήποτε ανάπτυξης της έννοιας αυτής (Βλέπε σημείο V.2 της ανακοίνωσης της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της 3ης Μαΐου 1995).
- (16) Με την επιφύλαξη της κατάργησης των ισχυόντων περιορισμών στη χρήση των δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης, όπου πρόκειται για παροχή υπηρεσιών, μπορούν να προβλεφθούν οι ίδιες διαδικασίες χορήγησης αδειών εκμετάλλευσης ή δήλωσης όπως για την παροχή των ιδίων υπηρεσιών στα δημόσια δίκτυα τηλεπικοινωνιών.
- (17) Επιπροσθέτως, η διανομή τηλεοπτικών προγραμμάτων στο ευρύ κοινό μέσω των δικτύων αυτών καθώς και το περιεχόμενο τέτοιου είδους προγραμμάτων θα εξακολουθήσει να υπόκειται σε ειδικές ρυθμίσεις που θεσπίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο και για το λόγο αυτό δεν διέπεται από της διατάξεις της παρούσας οδηγίας.
- (18) Όπου τα κράτη μέλη χορηγούν δικαίωμα εγκατάστασης, τόσο καλωδιακής τηλεόρασης όσο και τηλεπικοινωνιακών δικτύων στην ίδια επιχείρηση, αφαιρούν από τις οικείες επιχειρήσεις τα κίνητρα προσέλκυσης χρηστών στο καταλληλότερο δίκτυο για την παροχή της σχετικής υπηρεσίας όσο διαθέτουν αξιοποιήσιμη χωρητικότητα στο άλλο δίκτυο. Σε αυτή

(¹) Συλλογή ΔΕΚ 1991, I-1271, σκέψη 51.

την περίπτωση έχουν, αντίθετα, συμφέρον να επιβάλουν υψηλά τέλη για τη χρήση της καλωδιακής υποδομής για παροχή μη αποκλειστικών υπηρεσιών, προκειμένου να αυξηθεί η κίνηση στα τηλεπικοινωνιακά τους δίκτυα. Η εισαγωγή θεμιτού ανταγωνισμού συχνά απαιτεί τη λήψη ειδικών μέτρων, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών συνθηκών των σχετικών αγορών. Δεδομένων των ποικίλων ρυθμίσεων από το ένα κράτος μέλος στο άλλο, οι εθνικές αρχές είναι σε θέση περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο να κρίνουν ποια είναι τα καταλληλότερα μέτρα και ειδικότερα εάν είναι απαραίτητος ο διαχωρισμός των εν λόγω δραστηριοτήτων. Στην αρχική φάση της ελευθέρωσης, είναι απαραίτητος ο λεπτομερής έλεγχος των διασταυρούμενων επιχορηγήσεων και της οικονομικής διαφάνειας. Κατά συνέπεια, για να μπορούν να ελέγξουν πιθανές καταχρηστικές συμπεριφορές, τα κράτη μέλη θα πρέπει τουλάχιστον να επιβάλουν σαφή διαχωρισμό στη λογιστική εγγραφή των πόρων από τις δύο δραστηριότητες, με σαφή διαρθρωτικό διαχωρισμό.

- (19) Για να καταστεί δυνατός ο έλεγχος τυχόν καταχρήσεων με τη μορφή διασταυρούμενων επιχορηγήσεων μεταξύ της υποχρέωσης των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης καλωδιακής τηλεόρασης για ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις, οι οποίες πραγματοποιούνται βάσει αποκλειστικών δικαιωμάτων σε μία συγκεκριμένη περιοχή ειδικών προνομίων και των δραστηριοτήτων τους που συνίστανται στην παροχή χωρητικότητας για τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες, τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίζουν διαφάνεια όσον αφορά τους πόρους από μία δραστηριότητα τους οποίους χρησιμοποιούν για να επεκτείνουν τη δεσπόζουσα θέση τους στην άλλη αγορά. Ενόψει της πολυπλοκότητας που εμφανίζει η τήρηση των λογιστικών βιβλίων εκείνων που παρέχουν χωρητικότητα στα δίκτυα, είναι εξαιρετικά δύσκολο να προσδιοριστούν οι διασταυρούμενες επιχορηγήσεις στο πλαίσιο αυτό μεταξύ των δραστηριοτήτων που ασκούν κατ' αποκλειστικότητα και των υπηρεσιών που παρέχουν με συνθήκες ανταγωνισμού. Για το λόγο αυτό είναι απαραίτητο να απαιτηθεί από αυτές τις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης της καλωδιακής τηλεόρασης να πραγματοποιούν χωριστές εγγραφές των πόρων, ιδίως να ξεχωρίζουν τις δαπάνες και τα έσοδα που συνδέονται με την παροχή υπηρεσιών βάσει αποκλειστικών δικαιωμάτων και υπηρεσιών που παρέχονται με συνθήκες ανταγωνισμού, εφόσον ολοκληρώσουν ένα σημαντικό κύκλο εργασιών στον τομέα των τηλεπικοινωνιακών δραστηριοτήτων στην περιοχή που έχει χορηγηθεί άδεια. Μέχρι στιγμής ένας κύκλος εργασιών ύψους άνω των 50 εκατομμυρίων Ecu θα έπρεπε εν γένει να θεωρείται σημαντικός κύκλος εργασιών. Εάν αυτού του είδους η απαίτηση αποτελεί εξαιρετικό βάρος για τη σχετική επιχείρηση, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν παρεκκλίσεις για περιορισμένες χρονικές περιόδους, που θα υπόκεινται σε προηγούμενη κοινοποίηση των βασικών λόγων στην Επιτροπή.

Οι ενδιαφερόμενοι φορείς θα χρησιμοποιούν ένα πρόσφορο λογιστικό σύστημα, το οποίο μπορεί να

επαληθεύεται από ειδικούς εμπειρογνώμονες και το οποίο επικυρώνει τα καταγραφέντα στοιχεία.

Ο παραπάνω διαχωρισμός στη λογιστική εγγραφή των πόρων θα πρέπει να πραγματοποιείται τουλάχιστον με την εφαρμογή των αρχών που θεσπίστηκαν στο άρθρο 10, παράγραφος 2 της οδηγίας του Συμβουλίου 92/44/ΕΟΚ σχετικά με την εφαρμογή της παροχής υπηρεσιών ανοικτού δικτύου στις μισθωμένες γραμμές⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση 94/439/ΕΚ της Επιτροπής⁽²⁾. Αυτές οι μεικτές υπηρεσίες που απαρτίζονται από στοιχεία υπηρεσιών βάσει των αποκλειστικών δικαιωμάτων και στοιχεία ανταγωνιστικών υπηρεσιών, πρέπει να διαχωρίζονται από άποψη κόστους του κάθε στοιχείου.

- (20) Στην περίπτωση που το οικείο κράτος μέλος δεν επιτρέπει άλλο ανταγωνιστικό καθεστώς παροχής αυτής της υπηρεσίας στο σπίτι, η Επιτροπή επανεξετάζει κατά πόσον ο διαχωρισμός των λογαριασμών συμβάλλει επαρκώς στην αποφυγή καταχρήσεων στην πρακτική και σταθμίζει μήπως η κοινή παροχή τέτοιων υπηρεσιών καταλήγει σε περιορισμό της δυνητικής παροχής χωρητικότητας μετάδοσης σε βάρος των επιχειρήσεων που παρέχουν υπηρεσίες στο σχετικό τομέα, ή κατά πόσον δικαιολογείται η λήψη περαιτέρω μέτρων.
- (21) Τα κράτη μέλη απέχουν του να εισάγουν νέα μέτρα που αποσκοπούν ή έχουν ως αποτέλεσμα να θέσουν σε κίνδυνο την πραγματοποίηση του σκοπού της παρούσας οδηγίας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Η οδηγία 90/388/ΕΟΚ τροποποιείται ως εξής:

1. Το άρθρο 1 παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:

α) η πέμπτη περίπτωση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«— “τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες” οι υπηρεσίες που συνίστανται, εν όλω ή εν μέρει στη διαβίβαση ή/και δρομολόγηση σημάτων στο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο»·

β) μετά την τελευταία περίπτωση προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«— “δίκτυα καλωδιακής τηλεόρασης”, οποιαδήποτε επίγεια υποδομή την οποία επιτρέπει ένα κράτος μέλος για την παράδοση ή διανομή ραδιοτηλεοπτικών σημάτων στο κοινό.»

Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας ισχύουν με την επιφύλαξη των ειδικών κανόνων που εκδίδουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, όσον αφορά τη διανομή οπτικοακουστικών προγραμμάτων που προορίζονται για το ευρύ κοινό καθώς και το περιεχόμενο των προγραμμάτων αυτών.»

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. L 165 της 19. 6. 1992, σ. 27.

⁽²⁾ ΕΕ αριθ. L 181 της 15. 7. 1994, σ. 40.

2. Στο άρθρο 4 προστίθεται το ακόλουθο τρίτο εδάφιο:

«Τα κράτη μέλη:

- καταργούν όλους τους περιορισμούς στην παροχή χωρητικότητας μετάδοσης μέσω δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης και επιτρέπουν τη χρήση καλωδιακών δικτύων για την παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, πλην της φωνητικής τηλεφωνίας,
- εξασφαλίζουν ότι η διασύνδεση δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης με το δημόσιο δίκτυο τηλεπικοινωνιών επιτρέπεται προς το σκοπό αυτό, ιδίως η διασύνδεση με μισθωμένες γραμμές και ότι καταργούνται οι περιορισμοί στην απευθείας διασύνδεση δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης, μέσω φορέων καλωδιακής τηλεόρασης.»

Άρθρο 2

Τα κράτη μέλη όταν καταργούν τους περιορισμούς για τη χρήση των δικτύων καλωδιακής τηλεόρασης, λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα που εξασφαλίζουν λογιστική διαφάνεια και αποτρέπουν συμπεριφορά που δεν προκαλεί δυσμενείς διακρίσεις όταν ένας φορέας έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να παρέχει υποδομή δημοσίου δικτύου τηλεπικοινωνιών και επίσης υποδομή καλωδιακού τηλεοπτικού δικτύου και ιδίως το διαχωρισμό των λογιστικών εγγραφών όσον αφορά τις υπηρεσίες μέσω κάθε δικτύου και τις δραστηριότητές του ως παροχέα τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

Όταν ένας φορέας έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να παρέχει υποδομή καλωδιακού τηλεοπτικού δικτύου σε συγκεκριμένη περιοχή, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι ο εν λόγω φορέας διατηρεί χωριστούς λογαριασμούς σχετικά με τη δραστηριότητα παροχής χωρητικότητας δικτύου για τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες εφόσον επιτυγχάνει κύκλο εργασιών που υπερβαίνει το ποσό των 50 εκατομμυρίων Ecu στην αγορά τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών πλην των υπηρεσιών ραδιοτηλεοπτικής διανομής στη συγκεκριμένη γεωγραφική

περιοχή. Εάν η απαίτηση αυτή αποτελεί υπερβολικό βάρος για τις εν λόγω επιχειρήσεις, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν παρεκκλίσεις για περιορισμένα χρονικά διαστήματα, που υπόκεινται σε προηγούμενη κοινοποίηση των βασικών λόγων στην Επιτροπή.

Όταν ένας μοναδικός φορέας παρέχει και υπηρεσίες δικτύου και τις υπηρεσίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, η Επιτροπή θα προβεί το αργότερο μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1998 σε σφαιρική εκτίμηση των συνεπειών αυτής της κοινής παροχής υπηρεσιών ενόψει των στόχων της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 3

Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή, το αργότερο εννέα μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, κάθε πληροφορία που θα επιτρέψει να διαπιστώσει αν έχουν συμμορφωθεί προς τα άρθρα 1 και 2.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1996.

Άρθρο 5

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 18 Οκτωβρίου 1995.

Για την Επιτροπή

Karel VAN MIERT

Μέλος της Επιτροπής